

Motion till riksdagen 2005/06:Ub312

av **Nyamko Sabuni m.fl. (fp)**

Konfessionella skolor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om offentlig finansiering till konfessionella skolor.

Motivering

Skolan har ett stort inflytande över människors livsvillkor, än mer i dag i vårt mångkulturella, segregerade samhälle med stora befolkningsgrupper som befinner sig i utanförskap. Om skolan för hundra år sedan var medlet för att bekämpa klassamhället är dagens skola ett medel för att ge barn med invandrarbakgrund förutsättningar att integrera sig i vårt samhälle. Alla barn och ungdomar skall, oavsett bakgrund, ha tillgång till likvärdig utbildning oavsett skolform. Varje elev som går ut grundskolan skall ha de baskunskaper med sig som hon eller han behöver för att klara sig i livet, inklusive möjligheten för fortsatta studier.

Kunskap är en av de viktigaste faktorerna i samhället för att skapa framgång och bibehålla välfärd. Dagens kunskapssamhälle med snabba förändringar ställer allt större krav på skolan och människorna. Skolan skall vara en institution där man inhämtar kunskaper och utvecklar färdigheter. Allt detta skall självklart ske i samarbete med hemmet för att främja barnens harmoniska utveckling till ansvarstagande samhällsmedborgare och människor.

Kunskap är inget tydligt begrepp. Kunskap kommer till uttryck i olika former såsom fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet som förutsätter och samspelar med varandra. Verksamheten skall utgå från barnens erfarenhetsvärld, intressen, motivation och drivkraft att söka kunskaper. Skolan skall stå för trygghetskänslan.

Skolan skall vara en fast och trygg institution i samhället, en plats för frigörelse, utveckling och framgång. I skolan skall det både ställas krav och ges stöd. En dålig skoltid kan vara lika med förlorade år och möjligheter. Från skolan bär man med sig inte bara kunskap utan även minnen av rättvisa, solidaritet, respekt för andra, besvikelser, glädje m.m.

Fel! Okänt namn på

Det är därför av stor vikt att regelbundet reflektera över vilken typ av skolor vi tillåter, vilken inriktning dessa har och huruvida dessa kan leva upp till de grundläggande demokratiska värderingarna.

Följande finns att läsa i skollagen om den värdegrund skolan vilar på.

Det offentliga skolväsendet vilar på demokratins grund. Skollagen (1985:1100) slår fast att verksamheten skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och att var och en som verkar inom skolan skall främja aktningen för varje människas egen värde och respekten för vår gemensamma miljö. (1 kap. 2 §)

Skolan har en viktig uppgift när det gäller att förmedla och hos eleverna förankra de grundläggande värden som vårt samhällsliv vilar på.

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan skall gestalta och förmedla.

Undervisningen i skolan skall vara icke-konfessionell.

Skolans uppgift är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart och därigenom kunna delta i samhällslivet genom att ge sitt bästa i ansvarig frihet.

När reformen med fristående skolor infördes innebar det även en möjlighet för konfessionella friskolor, under förutsättning att skolans arbete följde skollagen och övriga lagar och förordningar. Man har alltså samma ansvar som alla andra skolor att ge en allsidig undervisning som skall lägga grunden för allmänbildning och en förmåga att kritiskt granska, söka kunskap och bilda sig en egen uppfattning om världen.

Våren 2003 fick de konfessionella skolorna stark kritik. De invändningar som anförs mot konfessionella skolor handlar mer sällan om att skolor drivs i kristen eller muslimsk anda, utan att de drivs i strid med skollag och andra svenska lagar och regler bl.a. genom auktoritära ledningar som fråntar eleverna möjligheten att lära sig kritiskt tänkande och genom att förmedla en ensidig religions- och världsuppfattning. Naturligtvis skall inte rektorer och skolledare som inte följer skollagen få driva skolor, vare sig friskolor eller kommunala skolor. Lagarna skall följas. Men frågan är om konfessionella skolor är förenliga med den svenska skollagen och om man per definition inte bryter mot de grundläggande regler som vi har för skolverksamhet enbart genom det faktum att man utger sig för att vila på en specifik konfessionell grund?

Internationella konventioner fastställer varje individs rätt att inte påtvingas en konfessionell undervisning och fostran som inte överensstämmer med hans eller hennes övertygelse. Barn har ingen övertygelse. Det är ett viktigt argument för det är olämpligt med konfessionella skolor. Problemet är att man med samma rätt kan argumentera för konfessionella skolor med hjälp av samma konventioner. Föräldrarna har enligt lag rätt att bedriva fristående skolor med konfessionell inriktning och därmed placera sina barn där. Frågan blir bara vems frihet skall prioriteras – föräldrarnas eller barnens?

Riksdagen har genom skollagen fattat beslutet att barns rätt till allsidig och saklig utbildning är överordnad föräldrarnas rätt att ge sina barn en utbildning genomsyrad av sin konfession. Detta för att den värdegrund som skolan vilar på inte går att förena med religion. I forskning, genom dokumentärer och via avhoppade lärare bekräftas det gång på gång att de religiösa skolorna bryter

Fel! Okänt namn på

mot skollagen. Detta är i och för sig inget oväntat. De som startar dessa skolor och de föräldrar som väljer att sätta sina barn i dem gör det därför att de inte är nöjda med den sekulära skolan och gärna ser ett större inflytande av religionen i undervisningen och fostran. Decennier av hård kamp för att befria skolan och undervisningen från religiöst inflytande håller därmed på att gå förlorad i och med dagens religiösa skolor.

De fristående skolorna finansieras genom kommunala bidrag från elevernas hemkommuner. Trosfrihet är en grundläggande del av vårt samhälle som skall värnas och alla föräldrar i vårt land har rätt att fostra sina barn i enlighet med sin tro och sin övertygelse. Att däremot offentliga medel skall användas för att fostra och utbilda i denna tro när det står klart att konfession och svensk läroplan inte går att förena måste starkt ifrågasättas.

Stockholm den 29 september 2005

Nyamko Sabuni (fp)

Tina Acketoft (fp)

Heli Berg (fp)

Mia Franzén (fp)

Solveig Hellquist (fp)